

Petrostrategi for Bodø og Salten

1 Innledning

Olje- og gass aktiviteten flyttes nordover og det er perspektiver for store utviklingsprosjekter både i Norskehavet og i Barentshavet. Det skjer i dag en utvikling på den delen av Nordlandssokkelen som er åpen for utvinning. Dette er en aktivitet som Bodø og Salten bør ta del i. Samtidig diskuteres forvaltningen av områdene Nordland VI og VII, samt Troms II.

Dette er en petrostrategi for Bodø med overordnet målsetting om at Bodø og regionen skal ta del i den verdiskapingen som petroleumssektoren innebærer, både på kort og lang sikt.

Konkret skal dette resultere i en plan for:

- Hva Bodø og Salten kan hente ut av petroleumsvirksomhet på kort og lang sikt og under ulike utviklingsscenarier.
- Hva Bodø og Salten må foreta av utvikling for å realisere de mulighetene som finnes innenfor sektoren.

Rapporten er utarbeidet av Team Bodø, i nær dialog med berørte aktører innenfor næringsliv, kompetansesektoren, Meløy kommune, fylkeskommunen, Salten Regionråd og offentlig forvaltning for øvrig. Styre i Team Bodø KF har fungert som styringsgruppe for arbeidet.

2 Status

2.1 Dagens aktivitet i Norskehavet med fokus på Nordlandssokkelen

Norskehavet (nord for 62 breddegrad) er først og fremst et rikt gassområde der Åsgard med rørledningen Åsgard Transport er motoren for gasstransport. Det er 10 felt i produksjon i Norskehavet og 4 er under bygging.

Gass fra Åsgard, Kristin, Mikkell, Norne og Draugen blir transportert via Åsgard Transport til Kårstø i Rogaland hvor det foregår flere typer prosessering. Gassen fra Heidrun føres via Haltenpipe til Tjeldbergodden i Aure kommune i Møre og Romsdal. Gassen benyttes primært i metanolbedrift. Gassen fra Ormen Lange føres til Nyhavna i Aukra kommune i Møre og Romsdal. Den videretransporteres via rørledningen Langeled til Easington Gas terminal i England. Langeled er verdens lengste rørledning under vann.

Oljetransporten fra Norskehavet går med tankskip.

På Nordlandssokkelen er to felt i produksjon. Det er Heidrun og Norne. Skarv er under bygging og vil være i produksjon høsten 2011.

2.1.1 Baser med forsyning av teknisk utstyr

Det er to baser for forsyning av teknisk utstyr i regionen. Det er Kristiansund og Sandnessjøen. Sandnessjøen betjener Norne med satellitter, samt det kommende Skarv feltet. Kristiansund betjener de øvrige feltene.

2.1.2 Baser med transport av personell

Regionen har to helikopter baser for transport av personell til feltene. Det er Kristiansund og Brønnøysund. Brønnøysund betjener feltene Norne, Skarv og letevirksomhet nord for 65 br gr. Kristiansund har den øvrige helikoptertransporten i regionen.

2.1.3 Driftsorganisasjoner/logistikkenter

Det er driftsorganisasjoner i Kristiansund, Stjørdal og Harstad. Statoil har driftsorganisasjoner i Kristiansund, Stjørdal og Harstad. Shell har driftsorganisasjon i Kristiansund. BP skal ved drift av Skarv ha oppgavene vedr vedlikehold, modifikasjon og innkjøp i Sandnessjøen. Selve driftsorganisasjonen vil være i Stavanger.

2.1.4 Øvrig

Det norske oljeselskap ASA har sitt hovedkontor i Trondheim. North Energy AS har hovedkontoret i Alta, mens Front Exploration (tidl: Discover Petroleum) er lokalisert i Tromsø.

Statoil har etablert sitt forsknings og utviklingssenter på Rotvoll i Trondheim. Det har et eget kontorbygg og et avansert forsøkslaboratorium på 6500 m². Her utføres forskning og utvikling, testing og kvalifisering av modeller. På senteret finnes også flere datalaboratorier hvor det utføres modellering, simulering, prosessering og visualisering basert på avansert databehandling og tunge beregninger.

2.2 Dagens aktivitet i Barentshavet

Statoils Snøhvit felt er den første utbyggingen på norsk side. Gass blir ilandført til nedfrysingsanlegg på Melkøya ved Hammerfest. Gassen eksporteres til markedene med skip nedkjølt i flytende form; LNG.

Goliat feltet er under utbygging. Eni er operatør, og har med Stortingets godkjenning besluttet at oljeutvinningen skal skje ved bruk av flytende produksjonsplattform som skal eksportere oljen ved bruk av bøyelasting til skip.

Hammerfest har drifts- og basefunksjonene for den aktivitet som per i dag er i på norsk side i Barentshavet.

2.3 Bodø og regionens rolle pr dato

2.3.1 Leveranser fra regionalt næringsliv

Nordlands fylkeskommunes rapport "Levert 2009" viser at Bodø/Salten har en omsetning på 772 mill kroner i 2008 knyttet til petroleumssektoren. Det er en andel på ca 1/3-del av fylkets omsetning på 1,5 mrd kroner. Nexans i Saltdal og Rapp-gruppen i Bodø er de største aktørene i regionen.

2.3.2 Nettverk/Samarbeidsforum

Salten regionråd har vært representert i Nordland olje- og gass utvalg. Utvalget er fra 01. april 2010 erstattet med Energiråd for Nordland som skal være et rådgivende organ for behandling av store energi politiske saker i fylket. Salten Regionråd har en representant i Energirådet.

Nordland olje- og gassutvalg har representert Nordland i Kontaktforum for olje og gass i Nord-Norge. Fylket skal senere ta stilling til representasjonen i dette utvalget ettersom olje- og gassutvalget er nå lagt ned.

Bodø kommune er fra 29.01.2010 medlem i Norskehavsrådet. Det er et samarbeidsorgan mellom fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland, samt 3 kommuner i hvert fylke. Samarbeidsorganet skal være en pådriver og tilrettelegger for økte ringvirkninger i fylkene fra olje- og gassvirksomheten i Norskehavet.

Salten Regionråd opprettet olje/gass utvalg i april då. Utvalget arbeidsområder skal være:

- Felles talerør for Salten regionen
- Økte ringvirkninger for regionen gjennom aktivitet, kompetanse og næringsutvikling
- Aktiv deltakelse i viktige arenaer vedr utvikling av Nordlandssokkelen

Team Bodø er aktiv i Norsk Petroleumsforening avdeling Nordland. NPF er en møteplass mellom myndigheter, oljeselskap, leverandørbedrifter, serviceorganisasjoner, utdannelse institusjoner som gir mulighet for kunnskapsutveksling og diskusjon i et nøytralt og uformelt miljø.

Bodø kommune er ved Bodø Havn KF og Team Bodø KF er aktive i tilrettelegging og deltakelse under oljemessen Offshore Northern Seas (ONS) som arrangeres annen hvert år i Stavanger. ONS er en ledende møteplass for markedsføring, promotering og kontaktskaping for hele oljeverden. Årets messe ble arrangert 24.-27. august 2010. Neste ONS er 28. – 31. august 2010.

Regionen vil vurdere deltakelse også på andre messer; eksempelvis ATC (Arctic Technology Conference). Det vil også jobbes målrettet både politisk og administrativt for å få alliansepartnere både innen og utenfor egen region som støtter Bodø og Salten regionens overordnede mål i Petrostrategien.

Skal regionen lykkes i å få nye petrorettede arbeidsoppgaver eller leveranser kreves det aktiv oppfølging av aktuelle offentlige saker og utredninger som har betydning for regionens rolle i olje og gassvirksomheten. Det er også viktig å ha jevnlig kontakt med de store olje- og leverandørselskapene.

2.3.3 Tilrettelagt infrastruktur

Bodø er et knutepunkt for både gods- og passasjertransport hvor havn, jernbane, flyplass og veinett kobles sammen. Byen er derfor et sentralt knutepunkt for gods som skal til/fra landsdelen med jernbane, sjø eller på vei, og for viderebefordring i regionen, enten på båt, ferge eller langs veien. På passasjersiden er Bodø en del av stamrutenettet, og knutepunkt for det regionale rutenettet i fylket.

Transportløsninger til Bodø gjør byen godt egnet som distribusjonspunkt for utstyr til offshoresektoren. Gode forbindelser og tilgjengelighet for personbefordring, gjør at Bodø er godt egnet både som utgangspunkt for offshore-flyvinger (helikopter) og som lokaliseringssted for bedrifter og personer som leverer til eller arbeider i offshorenæringa andre steder. Kommunikasjonene gjør det også relevant å benytte Bodø som havn for mannskapsbytte og forsyning av forsknings- og seismikkskip i en utrednings- og letefase. Dette skjer i noen grad i dag.

Det pågår planleggings- og utviklingsarbeid knyttet til både havn og lufthavn. Innenfor havn pågår prosjektet "Byen og havna" som skal sikre planavklaring av store sjørelaterte

næringsområder på bl.a. stamnettsterminalen (Rønvikleira), Burøya/Valen, Kvalvikodden og Lille Hjartøy. Pr i dag kan en del forsyning gjøres gjennom eksisterende godsterminal på Rønvikleira, mens private industriområder på Burøya kan utnyttes til en begrenset forsyningsvirksomhet. På Kvalvikodden finnes store arealer tilrettelagt for næringsareal som antas å bli tilgjengelig i løpet av 1-2 år, og her kan det være mulighet for etablering av kaifront mot sørøst. Det mest aktuelle området for en større offshoreterminal er Lille Hjartøy, som i løpet av året får en planavklaring i form av en kommunedelplan. En videre tilrettelegging av Lille Hjartøy vil gå over lang tid, med mindre behov og marked tilsier en rask etablering av offshorerelaterte arealer.

På lufthavna ventes det at det tas en beslutning innen førstkommande år om flytting av rullebanen og endring av arealbruken på dagens lufthavnområde. Uavhengig av resultatet her, vil det være mulig å etablere en helikopterterminal for offshoreflyvinger med mindre justeringer av arealbruken. Dette kan eventuelt også kombineres med tilgang til kai og næringsarealer på sikt.

2.3.4 Kompetanseutvikling

Det kommende Universitetet i Nordland, dvs Høgskole- og forskningsmiljøet i Bodø representerer en kompetanseklunge innen innovasjon og næringsutvikling som bidrar til kunnskapsoppbygging i landsdelen, ikke minst gjennom sin offensive satsing på samarbeid med russiske vitenskapsinstitusjoner.

Olje og gass er et satsingsområde og Høgskolen tilbyr Masterprogram i internasjonal ledelse blant annet for mellomledere i russiske oljeselskaper sammen med MIGMO - universitetet i Moskva. I 2007 etablerte Høgskolen Nordområdesenteret (NOS) med formål å bistå private og offentlige aktører som ønsker å ta del i den økte aktiviteten i nordområdene.

Høgskolen har også et sterkt kompetansemiljø knyttet til biovitenskap og akvakultur.

Nordlandsforskning har spisset sin aktivitet mot samfunnsforskning og vil fortsatt være en nasjonal kapasitet på området.

Kunnskapsparkens hovedoppgave er å etablere en arena der næringsliv, FoU-miljø og offentlige aktører samhandler for å stimulere til økt nyskaping og verdiskaping i næringslivet i Nordland. Kunnskapsparken har fokus på muligheter innenfor marin-, IKT- og energisektoren.

3 Fremtidsutsikter

Mulighetene for posisjonering innenfor petroleumssektoren, øker med nærhet til de aktuelle feltene. Leveranser av arbeidskraft, produkter eller kompetanse/utredninger kan i prinsippet gjøres uavhengig av hvor petroleumsvirksomheten finner sted, men sannsynligheten for inngrep med bransjen øker jo nærmere aktiviteten kommer. Spesielt vil ilandføring og baser være avhengig av nærhet til feltet.

Fremtidsutsiktene for Nordandssokkelen, kan deles i fire:

- Felt som allerede er i produksjon eller under utbygging (beskrevet ovenfor)
- Funn som er til vurdering og utredning for framtidig utbygging
- Leteaktivitet innenfor åpnete områder

- Framtidige perspektiver innenfor innenfor områder som i dag ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet.

3.1 Funn som er til vurdering og utredning

Så langt er det gjort følgende konkrete funn Nordlandssokkelen som vurderes for videre utbygging og drift:

- **Victoria.** I blokkene 6506/1 og 6507/7. Oljeselskapet Total er i gang med utredningsarbeidet
- **Luva.** I blokkene 6706/10 og 6706/12. Gassco og Statoil vurderer utbyggingsløsning. Viktige utredninger pågår.
- **Asterix.** I blokk 6705/10-1. Statoil operatør.
- **Marulk.** I blokkene 6507/2-4. Eni operatør. Undervannsløsning til Norne.
- **Gro.** I blokk 6603/12-1. Shell operatør.
- **Dalsnuten.** Like nord for Gro. Shell operatør. Vurderes sammen med Gro.
- **Hvitveis.** I blokk 3706/6-1. Eni er operatør.
- **Stetind.** I blokk 6505/8-1 og 8-2. Delvis tilbakelevert. Statoil er operatør

Kritiske vurderinger som gjøres er valg av utbyggingsløsning, valg av transportløsning for olje/gass, valg av baseløsning for skip og helikopter, samt valg av driftsorganisasjon.

Av feltene ovenfor anses Luva som den mest aktuelle for en selvstendig utbyggingsløsning, noe som kan innebære ilandføring og/eller egne løsninger for driftsorganisasjon og baser.

3.2 Leteaktivitet innenfor åpnete områder

Oljedirektoratet lyste ut 21. konsesjonsrunde 23. juni 2010. Søknadsfristen er 3. november 2010. I denne runden lyses det ut 94 blokker/deler av blokker, fordelt på 43 i Norskehavet og 51 i Barentshavet. Det er stor interesse hos selskapene for 21 konsesjonsrunde. Det burde tilsi at funn muligheten er rimelig bra. De foreslåtte blokkene utenfor Nordland ligger geografisk nært opp til hverandre og begge ligger i den nordlige delen av Norskehavet. Det ene er området rundt blant annet feltene Asterix, Luva og Hvitveis (Blokkene 6704, 6705, 6706, 6707, 6605 og 6606). Det andre område omfatter blokkene 6609 og 6610. Tildeling vil skj våren 2011.

3.3 Videre perspektiver for Nordlandssokkelen.

Oljedirektoratet presenterte 15. april då ”Petroleumsressurser i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja”. Direktoratet har sommeren 2007, 2008 og 2009 samlet inn 2D-seismikk og 3D-seismikk på Nordland VII og Troms II. Nordland VI er som kjent konsekvensutredet. I tillegg har OD samlet inn andre data om undergrunnen. Basert på disse nye data og tidligere innsamlede data, har OD kartlagt områdene og beregnet ressurspotensialet.

Basert på dagens kunnskap er konklusjonen at:

- Nordland VI fremstår som det mest prospektive området for petroleumsressurser.
- Nordland VII og Troms II har et samlet ressursestimat på høyde med det som forventes i Nordland VI.

- Ressursestimatet for olje er større enn for gass i Nordland VI og VII. I Troms II er det størst sannsynlighet for gass.

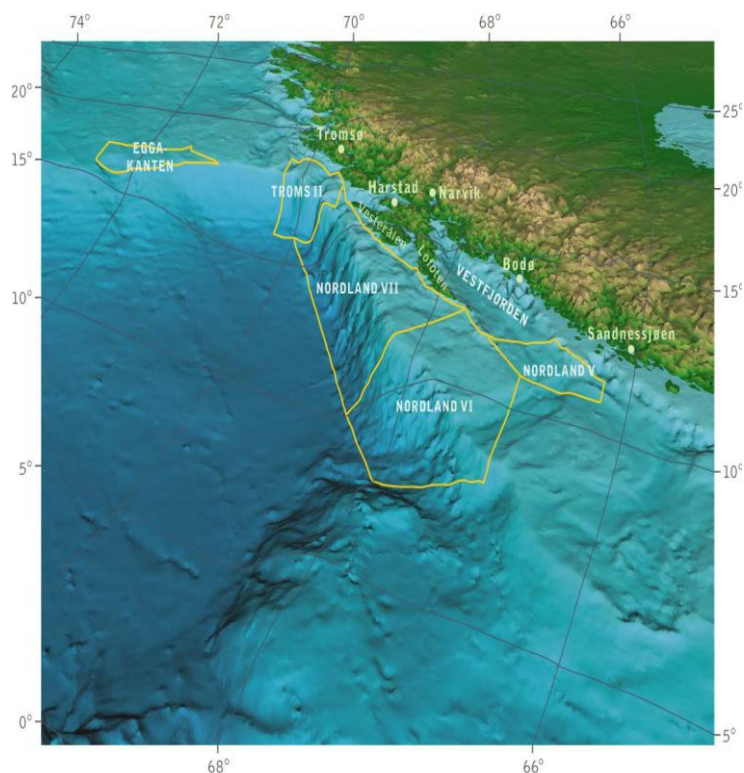
Basert på tidligere data har OD også gjennomført en kartlegging av uåpnet del av Nordland V, Nordland VI, Vestfjorden og Eggakanten.

Det forventes 202 millioner Sm³ oljeekvivalenter. Dette tilsvarer ca 1,3 milliarder fat.

Usikkerhetsspennet ligger mellom 76 og 372 millioner Sm³.

Petroleumsressurser fordelt på områder er:

• Nordland V	4 %
• Vestfjorden	5 %
• Nordland VI	43 %
• Nordland VII	21 %
• Troms II	20 %
• Eggakanten	7 %

3.4 Politiske beslutninger mht framtidig petroleumsutvikling

Det er nødvendig å ta utgangspunkt i to ulike scenarier for videre utvikling av Nordland som olje- og gassregion. Det er framtidig åpning av Nordland VI og Nordland VII og ikke åpning av Nordland VI og VII.

Nordland VI er konsekvensutredet og ble midlertidig stengt i 2001. Nordland VII og Troms II er ikke konsekvensutredet.

Soria Moria II (Politisk plattform for flertallsregjeringen) 2009 – 2013 sier at det ikke skal åpnes for petroleums aktivitet på Nordland VII denne stortingsperioden. Soria Moria II beslutter videre at regjeringen vil ta stilling til hvorvidt det skal gjennomføres en konsekvensutredning for petroleumsvirksomhet i forbindelse med revidering av Forvaltningsplanen i 2010.

Det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten ble lagt frem 15. april 2010. Den er sammen med ressursestimatet fra Oljedirektoratet sendt på høring med høringsfrist 1. juli 2010. Høringsinstansene skulle med bakgrunn i det faglige grunnlaget som ble lagt frem anbefale om Nordland VII og Troms II skal konsekvensvurderes for petroleumsvirksomhet eller ikke. Det tas sikte på fremlegging av stortingsmelding vedr nevnte innen utgangen av 2010.

Salten Regionråd behandlet høringene i møte 10. juni 2010 i SR sak 23/10 og fattet følgende vedtak:

Salten Regionråd krever at regjeringen setter i gang konsekvensutredning etter petroleumslovens § 3.1 av Nordland VI, Nordland VII og Troms II i forbindelse med behandling av forvaltningsplanen.

Det er en klar forutsetning at konsekvensvurderingen skal inneholde samfunnsmessige, samt lokale og regionale ringvirkningsvurderinger av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv, miljø og for befolkningen generelt.

Bystyret i Bodø kommune behandlet høringen i møte 17. juni 2010 i PS sak 10/71 og fattet følgende vedtak:

Bodø kommune ber om at regjeringen setter i gang konsekvensutredning av Nordland VI, Nordland VII og Troms II i forbindelse med behandlingen av forvaltningsplanen. Det er en klar forutsetning at konsekvensutredningen skal inneholde samfunnsmessige, samt lokale og regionale ringvirkninger og vurderinger av petroleumsaktivitet på lokalsamfunn, herunder næringsliv, miljø og for befolkningen generelt. Konsekvensutredningen må særskilt vektlegge kunnskap om årsak og virkning av ulykken i Mexico-gulven.

Det blir ikke åpnet for leteboring på Nordland VI før tidligst høsten 2013. Nordland VII og Troms II må konsekvensutredes før leteaktivitet kan påbegynnes. Det er helt og fullt Stortinget som beslutter om det skal åpnes for aktivitet på disse områdene eller ikke.

Regjeringen har i Soria Moria II varslet at den vil drøfte petroleumpolitikken i en egen stortingsmelding. Olje- og energidepartementet har startet opp arbeidet med den nye meldingen. Ringvirkningsvurderinger blir en del av meldingen. Meldingen skal senhøstes 2010 legges frem for regjeringen for godkjenning. Endelig behandling i Stortinget våren 2011. Det andre er området omfatter blokkene 6608,6609,6610 og 6611

4 Bodø og Salten – hva kan vi by på

Utbygging av nye olje- og gassfunn utenfor Nordlandskysten vil gi direkte og indirekte ringvirkninger i fylket. Det kan omfatte direkte ringvirkninger som følge av utbygging og drift av spesifikke olje- og gassfelt. Struktur og infrastruktur knyttet til utbygging kan bestemmes politisk. Dette gjelder lokalisering av drifts- og basefunksjoner, og det gjelder valg av konsept, dvs om det skal være offshore eller onshore løsning.

Bodø og regionen har mye å tilby i forbindelse med petroleumssektoren:

- Velfungerende fylkeshovedstad med ca 48 000 innbyggere
- Sterk og slagkraftig region med ca 78.000 innbyggere
- Geografisk nærhet til nye, lovende leteområder
- Ledende trafikk-/logistikknutepunkt i nord
- Sentral beliggende stamnettshavn; godt utbygd serviceapparat
- Lufthavn med stor kapasitet. Bodø har landets mest komplette luftfartsmiljø.
- Endestasjon for Nordlandsbanen
- Kompetansearbeidsplasser i offentlig og privat sektor
- Et sterkt miljø innenfor overvåking, redning, beredskap (Forsvarets Operative Hovedkvarter, 330 skvadronen; Sea King helikopter, Hovedredningssentralen Nord-Norge, Nordlandssykehuset og Helse Nord)
- Universitetet i Nordland med 100 studier, 5.000 studenter og ca 450 ansatte

- Sentralsykehus
- Et velfungerende næringsliv med kompetanse og leveranser innenfor petroleumsindustrien.
- Bodø har god hotellkapasitet og flere prosjekt er under planlegging
- Saltenregionen har med et stort og variert industrimiljø og meget høy tilgang på kraftressurser.
- Meløy kommune med ca 7 000 innbyggere er lokaliseringssted for ilandføring av gass.
- Meløy har en sterk industrikultur med høy kompetanse og innarbeidet skiftkultur gjennom 100 år.
- Bredt spekter av kulturelle tilbud og samfunnstjenester

Det kan nevnes at Salten har 1/3 av arealet, folketallet og industrien i Nordland fylke.

5 Bodø, Meløy og regionens muligheter

Bodø og Saltens muligheter innen petroleumssektoren er knyttet til kommende letevirksomhet og muligheter for nye funn på Nordlandssokkelen. En mer synlig region på oljekartet forutsetter også at man evner å utnytte sine fortrinn og gradvis posisjonere seg sterkere i forhold til petroleumsvirksomheten.

5.1 Muligheter innenfor ulike faser

Prosessene fra funn til ferdig drift, går i faser med ulike muligheter for aktivitet i regionen.

Fasen knyttet til konsekvensutredning vil gi muligheter for leveranse fra kompetansemiljøer og løpende aktivitet på havn og lufthavn i forbindelse med forsyning og mannskapsskifte på skip.

I en letefase benyttes i hovedsak utbygde baser. Det foreligger et ”eldre” stortingsvedtak som gir føringer for hvilke baser som skal benyttes ifm. leting på de ulike områdene. Det kan her være muligheter for begrensede leveranser over havn eller lufthavn.

I utbyggingsfasen besluttes base- og driftsstruktur (og -lokalisering) i en plan for utbygging og drift (PUD) som vedtas av Stortinget. Utbygging er den fasen som gir størst aktivitet på basene.

Driftsfasen gir stabil aktivitet og bemanning på baser og driftsorganisasjon.

5.2 Muligheter for driftsorganisasjon

I Nordland er det Bodø som er egnet for å lokaliseringssted for driftsorganisasjoner ved funn på Nordlandssokkelen. Bodø er en velfungerende fylkeshovedstad, har sterkt kompetanse-, utdannings- og FoU-miljø, er det ledende trafikknutepunktet i nord, har et bredt spekter av samfunnstjenester og mange kulturelle tilbud.

Det er viktig at Nordland får etablert en driftsorganisasjon i fylket. Sentrale arbeidsområder i en driftsorganisasjon er strategisk kompetanse og innkjøpstjenester. Det er viktig at regionens næringsliv får nærhet til disse arbeidsområdene. Driftsorganisasjon vil være av stor viktighet i forhold også i forhold til utvikling av andre kompetansemiljø i regionen.

Det har fra Nordland side vært arbeidet med å med å få ringvirkninger i fylket. Nordland fylkeskommune og miljøet i Nordland har de siste 10 – 15 år krevd at Bodø blir lokaliseringssted for driftsorganisasjon ved funn på Nordlandssokkelen. Et samlet Nordlandssamfunn bør fortsatt arbeide for at fylket får sin rettmessige del av direkte ringvirkningene ved funn utenfor sokkelen, blant annet ved at Bodø blir lokaliseringssted for driftsorganisasjoner.

5.3 Muligheter knyttet til basefunksjoner

Bodø har med sin beliggenhet i forhold til de lovende oljeområdene nord på Nordlandssokkelen og sitt velfungerende bysamfunn en solid posisjon til å bli knutepunkt for forsyning, logistikk og lufttransport for petroleumsvirksomheten.

Bodø er lett tilgjengelig fra alle deler av landet. Bodøs fortrinn ligger i flyplassens nærhet til byen og til øvrige transportmidler.

Bodø er et fremtidig naturlig utgangspunkt for helikopterflyginger og mannskapsskifte til leterigger og mulige installasjoner i områder så langt nord og vest at avstand/flytid blir kritisk fra eksisterende baser. Bodøs nærhet til disse områdene er utvilsomt en fordel.

Bodø har per i dag begrensede tilrettelagte næringsarealer som møter de gitte krav til den standard og de behov som petroleumsnæringen trenger til en forsynings- og logistikkbase. På kort sikt kan en begrenset forsyning gjøres over Bodø-terminalen eller ved tilrettelegging av begrensede arealer på Burøya. Store arealer for en potensiell base planavklares i løpet av kort tid, men en realisering av disse arealene vil kreve store investeringer. En slik investering må vurderes løpende og nøye i forhold til sannsynlighet og tidspunkt for feltutbygging utenfor Bodø, selskapenes behov og det politiske mulighetsrom.

5.4 Ilandføring til Meløy

Dagens infrastrukturen legger opp til at gassen fraktes i rørtraseer sør og ut av fylket. Årsaken til dette er den gradvise oppbygging av virksomheten i havområdene utenfor Nordland. Hvert funn blir vurdert isolert. Det at en ikke ser funnene i sammenheng gjør det vanskelig å finne gehør hos selskapene for å satse på ilandføring i Nordland.

Det er viktig å få ilandføring i Nordland. Utredninger viser at det er større sjans for lokale og regionale ringvirkninger ved etablering og oppbygging av mottaks- og produksjonsenheter enn ved utvikling av offshore løsninger. Bearbeiding av ilandført gass kan gi nye industrielle muligheter.

Nordland olje- og gassutvalg har tatt initiativet overfor prosessindustrien og forskningsmiljøene i Nordland for å få en mulighetsstudie "Gassmaks i Nordland". Denne ble presentert 19. mars 2010. Studien viser at det er store muligheter til ny industriell virksomhet og kommer med anbefalinger om tiltak til å gjøre dette.

For Salten er Meløy aktuelt ilandføringssted. De aktuelle områdene i Meløy er Mesøya eller Åmøyhamn. Basert på naturgitte forutsetninger, som lett tilgang på elektrisk kraft og store forekomster av aktuelle mineraler har Meløy vokst seg frem til å bli industrisentret i Salten.

Ilandføring til Meløy vil bidra til nyskaping i et solid etablert industrimiljø. Meløy har industri kompetanse og tilgjengelig elektrisk kraft. Elektrifisering av produksjonen vurderes som et reelt alternativ for å redusere utslipp av CO₂. Her har Meløy en konkurransefordel.

Det er viktig at regionen er aktiv og synliggjør/markedsfører de kvaliteter som regionen har blant annet overfor den utbyggingsstudien som nå foretas i forbindelse med Luva prosjektet.

5.5 Kompetansemiljøer

Det kommende Universitetet i Nordland har utarbeidet strategi for å etablere flere tilbud knyttet opp mot petroleumsnæringen både i Norge og Russland.

Det er viktig å ha en god dialog med petroleumsnæringen på dette feltet.

Fakultet for biovitenskap og akvakultur vil være på tilbudssiden dersom det blir vedtatt konsekvensutredning av Nordland VII og Troms II. Fakultetets forskningsmessige fokus er på akvakultur, marin økologi og marin genomikk.

Bodø kommune og Salten Regionråd bør fortsatt ha jevnlig kontakt med utdannings- og forskningsinstitusjonene for om mulig å bistå med økte oppdrag/tilbud innenfor kompetanse feltet.

Det bør tilrettelegges for kompetanse både i barne- og ungdomsskolene og de videregående skolene om petroleumsnæringen generelt samt om de fagområdene som næringen etterspør. Skoleeierne og skolenes rådgivere må få økt fokus på dette næringsområdet.

5.6 Beredskap / overvåking

Oljevernberedskapen har pr i dag en noe begrenset aktivitet i Nordland. På Fiskebøl hvor NorLense AS har sitt hovedkontor finnes det et kompetansemiljø. Datterselskapet Nordnorsk Beredskapssenter AS er også lokalisert på Fiskebøl og har spesialisert seg på opplæring innen oljevern samt kontroll av oljevernutstyr.

LoVe Petro er prosjekteier av "Arena Beredskap". Arena Beredskap er et klyngeutviklingsprosjekt hvor bedrifter i Nordland og Troms samarbeider. Målsettingen er å utvikle morgendagens beredskapsløsninger mot akutt forurensning i et nasjonalt og internasjonalt marked. I samarbeid med FoU, offentlige partnere og krevende kunder vil man utvikle et totalkonsept for beredskap (one-stop-shopping), basert på teknologi, kompetanse, tjenester og organisering.

Norges Brannskole på Tjelsund driver opplæring i brannvern, redning og beredskap.

På Træna har NOFO oljevernbase. NOFO har også oljevernbase i Hammerfest. Kystverket og IUA har hvert sitt depot for oljevernutstyr i Bodø.

Bodø er tilholdssted for flere viktige institusjoner som arbeider innen området overvåking og beredskap. Sentrale og viktige aktører er Forsvarets Operative Hovedkvarter, Hovedredningssentralen for Nord-Norge, samt 330-skvadronen. Det arbeides med økt utvikling innenfor dette feltet blant annet ved lokalisering av Barents Watch til Bodø.

Operatørenes forening for beredskap (OFFB) etablerte høsten 2009 en andre linjes beredskapssenter for oljeselskaper med mindre organisasjoner i Norge i Sandnes. Dette til tross for at flere selskap ønsket Bodø som lokaliseringssted.

Kompetansemiljøet som finnes i Lofoten er et svært godt utgangspunkt for videre utvikling av oljevernberedskapen. Det anbefales igangsetting av et prosjekt som ser på muligheter for innovasjon innen oljevern. Prosjektet må gjennomføres i tett samarbeid med miljøet i Lofoten, kompetansemiljøet i Bodø koblet opp mot tekniske miljøer i Trondheim, Narvik og Tromsø.

5.7 Leverandørmiljøer

Der er knyttet forventninger til at næringslivet i fylket skal komme i posisjon til å ta del i leveranser av varer og tjenester til petroleumsnæringen. Dette vil gi vekst i rekruttering, kompetanse, økonomi og ikke minst befolkningsvekst.

Bodø og Salten har et leverandørmiljø med større andel lokale bedrifter. Næringslivet har et selvstendig ansvar for å drive kompetanseutvikling og utvikle samarbeid som setter bedriftene i posisjon til leveranser overfor petroleumssektoren. De største oljeselskapene bidrar her med tilrettelegging for leverandørutvikling. Offentlig sektor har her et ansvar med å legge til rette for lokalt næringsliv, og samtidig profilere regionen for at tunge aktører i bransjen kan etablere seg i Bodø og Salten.

6 Strategier

Følgende strategier for Bodø og Salten foreslås:

1. Bodø og Salten skal være et operasjonelt senter for olje- og gassvirksomheten på Nordlandssokkelen.
 - Dette innebærer å utvikle en sterk kompetanseklynge bestående av offentlig sektor (stat, fylke, kommune), kompetansemiljøene (Universitet/Høgskole, forsknings- og konsulentmiljø), næringsliv/leverandører, miljøer innenfor beredskap, overvåkning og redning, samt logistikk.
2. Bodøs og Saltens fortrinn skal synliggjøres og markedsføres. Dette skal søkes utarbeidet og gjennomført:
 - Markedsføringsplan
 - Markedsføringsmaterieil
 - Arbeide aktivt i nettverk og på messer
 - Politisk og administrativ alliansebygging
 - Øke kompetansen om olje/gass
 - Jevnlig kontakt med de store olje- og leverandørselskaper
 - Arbeide aktivt med profilere Bodø som lokaliseringssted for driftsorganisasjoner og Meløy som ilandføringssted.
3. Bodø skal være lokaliseringssted for driftsorganisasjoner ved funn på Nordlandssokkelen
 - Gjennomføre studie som viser utbyggings- og driftsorganisering ved onshore løsninger.
4. Meløy skal være et naturlig lokaliseringssted for ilandføring av gass ved funn på Nordlandssokkelen.
 - Gjennomføre studie som viser løsning vedr valgte ilandføringssteder i Meløy
5. Det skal foretas en langsiktig tilrettelegging for fremtidige funksjoner knyttet til petroaktivitet nærmere Bodø og Salten
 - Planavklaring av aktuelle områder
 - Utarbeide løsninger for tilrettelegging for transport

6. Det skal legges til rette for øke leveranser med et bredt leverandørmiljø
 - Tilrettelegger og støttespiller for bedriftsetablering og bedriftsutvikling.
 - Informere og legge til rette for at tunge aktører i bransjen etablerer seg i regionen.
7. Bodø skal arbeide for at kunnskap om petroleum inngår i lokale og regionale utdanningsinstitusjoner:
 - Arbeide for tilstrekkelig kunnskap om næringen ifm. generell undervisning og veiledning
 - Arbeide for utvikling av utdanning og kurs som gir relevant kompetanse for petroleumsnæringen.
8. Bodø skal bidra til at Nordland har en ledende rolle innenfor oljevern, beredskap, overvåkning og redning innenfor petroleumssektoren:
 - Igangsette prosjekt som ser på muligheter for innovasjon innen beredskap/overvåking. Prosjektet må gjennomføres i tett samarbeid med miljøet i Lofoten og kompetansemiljøet i Bodø.
 - Der det er naturlig skal Bodø ta posisjon som kompetanse- og logistikkcenter for miljøovervåking og beredskap i tilknytning til forvaltningen av havområdene i nord.

På bakgrunn av disse strategiske valgene, utarbeides et nærmere handlingsprogram med konkrete aktiviteter for å analysere, utvikle og posisjonere seg innenfor de ulike strategiområdene.

7 Utrykt vedlegg:

- Nye olje/gasstrategier – status for Nordlandssokkelen; datert 09. mars 2010
- Temarapport ”Bodø – muligheter for utvikling av offshorenæringen”; Rambøll rapport av 19.02.2010